

АЛГОРИТМ РОЗРОБКИ ІНСТРУКЦІЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

НТУ «Дніпровська політехніка»

Омененко Дар'я Сергіївна

Науковий керівник: к.т.н., доц. Муха Олег Анатолійович

Актуальність: У системі управління з охорони праці на виробництві поряд із чинними нормативно-правовими актами чи не головну роль відіграє правильне складання та доведені до працівників інструкції з ОП. Саме вони містять конкретні вказівки про порядок та прийом безпечного виконання робочих операцій

Мета: Встановити певні алгоритми для розробки інструкцій з охорони праці, що використовуються в гірничій промисловості. З урахуванням вимог існуючих нормативно-правових актів.

Постановка задач: В наш час важливим та актуальним питанням є – як працювати щоб не завдати шкоди своєму здоров'ю та як не створити небезпеку для колег? Відповідь на це запитання має бути передбачено в інструкції з охорони праці.

Вступ

Ми живемо у світі високих технологій, коли потік інформації буквально захльостує і його важко самотійно зрозуміти і на допомогу приходять нам усі можливі інструкції. Допомагають орієнтуватися у різних галузях зокрема й у охороні праці. Почнемо з основ. Охорона праці - це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження життя, здоров'я і працездатності людини у процесі трудової діяльності. Інструкції-це документ, що містить правила, вказівки та керівництва встановлюють порядок і спосіб виконання або здійснення чогось. Інструкція з охорони праці – нормативний акт підприємства, установи, організації, яка містить обов'язкові для дотримання працівниками вимоги з охорони праці при виконанні робіт певного виду або за певною професією на всіх робочих місцях. Інструкції з охорони праці розробляються на основі нормативно-правових актів з охорони праці, з урахуванням конкретних умов виробництва та вимог безпеки, викладених в експлуатаційній та ремонтній документації підприємств.

Більшість інструкцій з охорони праці містять надмірну інформацію, що перетворюється на документ із більш ніж десятків сторінок. Що призводить до неефективності, тому що працівники просто не можуть освоїти такий обсяг інформації, які здебільшого повторюються в кожній. Відповідно до інструкцій які діють на підприємстві проводять інструктажі з усіма працівниками. Від того, як проведенні інструктажі залежить життя і здоров'я працівників.

Алгоритм складання інструкцій

- Кожна з інструкцій повинна мати титульну сторінку, де вказується повна назва підприємства та його підпорядкування, назва інструкцій і її номер. Також внизу сторінки зазначається де вона розроблена є

- Наступна сторінка, на якій вказується так само назву підприємства та яким наказом затверджено. Далі йде текст інструкції

Відповідно до пункту 2 з Положення про розробку інструкцій з охорони праці мають складатися з таких розділів:

1. розділ „Загальні положення”

Всі вимоги які є на підприємстві, застосовуються до конкретної професії або до певного виду робіт, мають бути обов'язково вказані в першому розділ

2. розділ „Вимоги безпеки перед початком роботи
3. розділ „Вимоги безпеки під час роботи”
4. розділ „Вимоги безпеки після закінчення роботи”
5. розділ „Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях”

Якщо виробнича необхідність передбачає, то відповідно можна додати додатковий розділ. Найчастіше додають розділ, який стосується специфіки роботи підприємства або надання медичної допомоги. Аби не в кожную інструкцію включати питання медицини, то бажано на підприємстві мати окрему інструкцію по наданню першій долікарській допомозі.

- Далі йдуть підписи хто розробив інструкцію, розробляють курівники підрозділів, а не служби з охорони праці. Служби з ОП надають тільки практичну допомогу в розробці
- Перед тим як затвердити вона узгоджується з юридичною службою, зі службою з питань праці та головними спеціалістами підприємства які дотичні до цієї інструкції
- По завершенню основні примірники передаються в служби охорони праці і відповідно керівник реєструє його в журналі реєстрації інструкцій з охорони праці на підприємстві

Пам'ятка для інженера з ОП

На базі Положення створена пам'ятка, яку слід дотримуватися при написанні тексту інструкцій:

- Складаючи текст інструкцій дотримуйтесь до чіткості та лаконічності.
- В інструкції не має бути посилань на нормативні акти, вимоги які враховані під час її розробки
- Уникайте використання слів «категорично», «обов'язково», «суворо» тощо, оскільки всі вимоги інструкції є однаково обов'язковими
- Окремі вимоги інструкцій можна ілюструвати схемами, малюнками тощо.
- Якщо безпека роботи обумовлена певними нормами (величини відстаней, напруги тощо), їх треба навести в інструкції.
- Застосовуйте лише загальноприйняті скорочення й аббревіатури, а також замінювати застосовані у цій інструкції словосполучення скороченням або аббревіатурою за умови повного відтворення цього словосполучення при першому згадуванні в тексті, зазначивши у дужках відповідне скорочення чи аббревіатуру.

Перелік посилань:

1. Про затвердження Положення про розробку інструкцій з охорони праці: наказ Міністерства праці та соціальної політики України комітет по нагляду за охороною праці від 29.01.1998 №9
2. Служба охорони праці: цифрове видавництво [Електроний ресурс]/ Україна, 02000, м. Київ, - режим доступу:[tps://pro-op.com.ua](https://pro-op.com.ua)
3. Гандзюк М.П. Основи охорони праці: підручник / М.П. Гандзюк, Є.П. Желібо, М.О. Халімовський / За ред. М.П. Гандзюка. — 5-е вид. — К.: Каравела, 2011. — 384 с.